

Transactiemanagement:

sleutelcompetentie voor Nederland bij een regierol in de globaliserende wereld.

Prof.dr. Frank den Butter, Uitgave SMO.

Transactiemanagement is een nieuwe naam voor iets waar we in Nederland van oudsher goed zijn: waardecreatie via handel door de kosten van de handelstransacties laag te houden. In die zin vormt transactiemanagement voor Nederland een sleutelcompetentie die in dit tijdperk van globalisering steeds belangrijker wordt. Immers, globalisering brengt mee dat de productieketen steeds verder wordt opgesplitst. Delen van de keten worden daar geproduceerd waar dat tegen de laagste kosten kan. Landsgrenzen vervagen en de handel in producten en diensten wordt meer en meer vervangen door een handel in taken. Dit alles leidt tot een enorme toename van het aantal handelstransacties, zowel tussen als binnen bedrijven.

Hierdoor nemen ook de afstemmingsproblemen bij die transacties toe. Kennis van transactiemanagement biedt inzicht hoe de kosten van die afstemming kunnen worden geminimaliseerd. Anders gezegd, transactiemanagement geeft aan hoe culturele verschillen, verschillen in wet- en regelgeving, in arbeidsethos, in kwaliteitsbeheersing en in overheidsbemoeienis het hoofd kunnen worden geboden. Door informatisering, verlaging van de transportkosten en vermindering van formele handelsbelemmeringen lijkt de wereld "platter" te zijn geworden. Inderdaad zijn deze "harde" en goed zichtbare kosten van transacties in de loop van de tijd afgenomen. Dat vormt de motor van de huidige globalisering. Daartegenover staan echter de "zachte" en veel minder zichtbare transactiekosten. Transactiemanagement legt nu juist de nadruk op het verlagen van die zachte transactiekosten.

Het idee om de wetenschappelijke kennis over transactiemanagement te vergroten komt voort uit het WRR-rapport "Nederland handelsland" uit 2003. Dit WRR-rapport toont dat de strategie om de regierol van ons land in het netwerk van internationaal opererende ondernemingen te versterken, het best vanuit het perspectief van de transactiekosten kan worden gezien. Dit boek over transactiemanagement bouwt hierop voort. Daarbij bevat het een aantal voorbeelden van transactiemanagement waarover ondertussen onderzoek is verricht. Zo wordt de rol van vertrouwen en van standaardisering bij handelstransacties beschouwd. Daarnaast wordt de overgang van de op productie gerichte naar op regie gerichte bedrijfsvoering besproken, met voorbeelden uit de baggerindustrie en de bouw. Transactiemanagement vormt ook een sleutelcompetentie voor de Nederlandse financiële sector, hetgeen in het licht van de kredietcrisis grote actualiteitswaarde heeft. Dit perspectief van het verminderen van de transactiekosten is evenzeer van belang voor de relatie tussen overheid en bedrijfsleven. Al met al levert transactiemanagement via creatieve verbindingen en nieuwe samenwerkingsvormen een belangrijke bijdrage aan de innovatie. Dat versterkt de concurrentiekracht van ons land.